

Γραβιάς 85 – ΚΗΠΟΥΠΟΛΗ – ☎ 210 50 51 557 – 210 50 56 296
25ης Μαρτίου 111 – ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ – ☎ 210 50 20 990 – 210 50 27 990
25ης Μαρτίου 74 – ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ – ☎ 210 50 50 658 – 210 50 60 845
Πρωτεσιλάου 63 – ΙΛΙΟΝ – ☎ 210 26 32 505 – 210 26 32 507

2^{ος} Κύκλος Διαγωνισμάτων

Κυριακή 5 Φεβρουαρίου 2017

Εξεταζόμενο μάθημα: Έκθεση Γ' Λυκείου

Υπεύθυνες Καθηγήτριες: Λυμπέρη Κατερίνα, Μπίκα Σοφία, Πολίτου Δέσποινα,
Τσουκλειδάη Ελεάννα

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ και ΠΑΙΔΕΙΑ

Θα μου επιτραπεί να δηλώσω αμέσως πως η μακρόχρονη θητεία μου στην εκπαίδευση, η πείρα της ζωής και η αναστροφή μου με τον κόσμο του πνεύματος και με την ιστορία με έχουν πείσει πως η παιδεία, όχι μονάχα στη σχολική της φάση και έκταση, αλλά στη συνολική της σκόπευση, πάσχει από μια βασική και επικίνδυνη διαστροφή, που οφείλεται στην **υπερτροφική** ανάπτυξη των νοητικών και γνωστικών δυνάμεων της ανθρώπινης προσωπικότητας.

Από τη νηπιακή ηλικία ως την ώριμη εφηβική ή τη νεανική περίοδο, ο νέος άνθρωπος μαθαίνει **αναρίθμητα** πράγματα. Και οι νεότερες παιδαγωγικές προσπάθειες τείνουν, όσο ξέρω, στο πώς θα αποκτήσει όλες αυτές τις γνώσεις πιο άκοπα και πιο γρήγορα. Η νοητική μας παιδεία συγκέντρωσε την προσοχή της σ' αυτή την πλευρά της ανθρώπινης ύπαρξης αντλώντας και από την παράδοση όσα στοιχεία συντελούν στο σκοπό της. Το τελικό αποτέλεσμα αυτής της μακρόχρονης, δαπανηρής και **εξαντλητικής** προσπάθειας είναι στην καλύτερη περίπτωση η δημιουργία ανθρώπων ικανών να «πετύχουν» στη ζωή, αλλά «άμουσων», όπως θα τους ονόμαζαν οι αρχαίοι Έλληνες.

Ειδικότερα η ελληνική παιδεία, τονίζοντας μάλιστα τον «ελληνοχριστιανικό» χαρακτήρα της, αγνόησε σκόπιμα ή στάθηκε ανίκανη να **συλλάβει** τα βαθύτερα και ουσιαστικότερα στοιχεία του

ελληνικού πολιτισμού και της κλασσικής ελληνικής παιδείας. Σ' αυτήν εκείνο που έχει πρωταρχική σημασία είναι η συνολική αγωγή του ανθρώπου, αυτό θα πει η σύγχρονη και αρμονισμένη άσκηση των φυσικών και πνευματικών του (όχι νοητικών) δυνάμεων, χωρίς καμιά άμεση χρησιμοθηρική επιδίωξη. Με άλλα λόγια ο στόχος της αρχαίας ελληνικής, ειδικότερα της αθηναϊκής παιδείας, ήταν η δημιουργία ελεύθερων και υπεύθυνων πολιτών, ικανών στο κορμί, στον νου και στην ψυχή για να **στοχάζονται** ορθά, να βουλεύονται υπεύθυνα και να ενεργούν αποφασιστικά.

Μια τέτοια συνολική αγωγή που γυμνάζει το κορμί του νέου και την ψυχή του, που του μαθαίνει τις απαραίτητες γνώσεις, αλλά προπάντων ασκεί τις ψυχικές του δυνάμεις και καλλιεργεί την ευαισθησία του, είναι ίσως ένα ιδανικό ανέφικτο για τον δικό μας κόσμο. Ωστόσο δεν παύει να είναι ένα ιδανικό αξιοθαύμαστο. Αν η παιδεία σημαίνει ελευθερία και αν ελευθερία και παιδεία αποτελούν αυτοσκοπούς και όχι μέσα ή μεταπρατικές αξίες για εξαργύρωση· αν η ομορφιά τελειώνεται μέσα στο ρυθμό και αν ο ρυθμός του ανθρώπου και του κόσμου όλου μπορεί να εκφραστεί σε μια κορυφαία στιγμή της ανθρώπινης ζωής· αν η ώρα αυτή του ανθρώπου δεν είναι άλλη από εκείνη που το ανθρώπινο κορμί και η ανθρώπινη ψυχή ανθοφορούν για να καρπίσουν αργότερα και μυστικά, τότε αυτά όλα μπορούν να βρίσκονται μονάχα μέσα στον νέο άνθρωπο, τότε που έχει πια γεμίσει την εφηβεία και προτού ακόμα φτάσει να γίνει ώριμος άντρας ή γυναίκα. Τότε που είναι στην ώρα του, αυτό που οι Έλληνες ονόμαζαν «ωραίος ή καλός». Αυτήν την ώρα θα δείξει την ανθρώπινη δύναμη και ομορφιά και θα συναγωνιστεί για τη νίκη με τους όμοιούς του. Και μια τέτοια νίκη που του δίνει το στεφάνι και μαζί μ' αυτό το θαυμασμό των συνανθρώπων του δεν έχει ανάγκη από τίποτε άλλο.

Όποιος δε νιώθει ρίγος φέρνοντας στο νου του τον Διαγόρα πάνω στους ώμους των γιων του μέσα στις ιαχές των πανελλήνιων: «Κάτθανε Διαγόρα, οὐκ ἐς Ὀλυμπον ἀναβήσει»*, μπορεί να ζήσει μακάρια και μυαλωμένα και να καζαντίσει τα αγαθά του κόσμου, όμως θα περάσει από τον κόσμο αυτόν χωρίς να δοκιμάσει το ένα αγαθό, αυτό που λέμε ομορφιά ή έκσταση ή πλήρωση.

Μανόλης Ανδρόνικος (κείμενο διασκευασμένο)

★ «πέθανε Διαγόρα, δε θ' ανέβεις και στον Όλυμπο»

A. Να ενημερώσετε τους συμμαθητές σας για το περιεχόμενο του κειμένου που σας δόθηκε σε μια περίληψη 100-120 περίπου λέξεων.

Μονάδες 25

B.1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, τις παρακάτω διαπιστώσεις, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

Μονάδες 10

A. Ο δοκιμιογράφος υποστηρίζει πως η σύγχρονη παιδεία έχει καθαρά τεχνοκρατικό χαρακτήρα και δεν παράγει πνευματικά ώριμους ανθρώπους.

B. Η αρχαιοελληνική παιδεία, σύμφωνα με τον Μανόλη Ανδρόνικο, έχει κοινά χαρακτηριστικά με τη σύγχρονη.

Γ. Μόνο η πολύπλευρη παιδεία θα καταφέρει να εμπνεύσει τους νέους τις σωστές αξίες και αρχές.

Δ. Στη σύγχρονη εποχή υπάρχει η δυνατότητα να παροχής πολύπλευρης αγωγής στους νέους.

Ε. Ο δοκιμιογράφος παραθέτει το παράδειγμα του Διαγόρα , για να παροτρύνει τους αναγνώστες του να συμμετέχουν ενεργά στα αθλητικά δρώμενα.

B.2. Να βρείτε τα δομικά στοιχεία και τον τρόπο ανάπτυξης της δεύτερης παραγράφου του κειμένου (Από την νηπιακή...αρχαίοι Έλληνες).

Μονάδες 5

B.3. Ποιος ο ρόλος των εισαγωγικών και της παρένθεσης στην τρίτη παράγραφο του κειμένου (Ειδικότερα...αποφασιστικά»);

Μονάδες 2

B.4. Να εντοπίσετε δύο τρόπους πειθούς στην τελευταία παράγραφο του κειμένου και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (Όποιος...πλήρωση).

Μονάδες 8

B.5.α. Να γράψετε από ένα συνώνυμο για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

υπερτροφική, αναρίθμητα, εξαντλητικής, συλλάβει, στοχάζονται.

Μονάδες 5

B.5.β. Να γράψετε τα συνθετικά των παρακάτω λέξεων του κειμένου και από το δεύτερο συνθετικό τους να γράψετε μια νέα (απλή ή σύνθετη): συνολική, καλλιεργεί, αποτελούν, ανθοφορούν, συναγωνιστεί.

Μονάδες 5

Γ. Το «ευ αγωνίζεσθαι» και το αθλητικό ιδεώδες, ως σύστημα αξιών, επιβάλλεται να αποτελεί στάση ζωής για τους σύγχρονους νέους. Ως μέλος της συντακτικής ομάδας του σχολικού σας περιοδικού καλείστε να γράψετε ένα κείμενο (500 -600 λέξεων) στο οποίο θα παρουσιάζετε την αξία του αθλητισμού για τους νέους σήμερα και θα προτείνετε συγκεκριμένους τρόπους μέσα από τους οποίους θα επιτευχθεί η καλλιέργεια υγιούς αθλητικού πνεύματος, κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στον χώρο του σχολείου.

Μονάδες 40

Καλή Τύχη! Καλή Τύχη! Καλή Τύχη! Καλή Τύχη!!!